

קוֹנְטֵרַס

מְרַבִּים בְּשִׂמְחָה

יגלה מעלת השמחה בחדש אדר, ואיך זה ממתיק את הדינים, ומוחק את כל הקלפות של המן-עמלק, שמכניס ספקות בנשמות ישראל.

בנוי ומיסד על-פי דברי

רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדונינו, מורנו ורבנו
רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו
ועל-פי דברי תלמידו, מורנו

הגאון הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אניס ליה

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו
ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, כתובים ומאמרי
תכמינו הקדושים מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש

הובא לדפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובכ"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר: עֵקֶר הַתַּכְלִית —
לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, כִּי כָּל הַצָּרוֹת
בָּאוֹת לְאָדָם רַק מִחַמַּת חֶסְרוֹן
הַשִּׂמְחָה, וְאִם הָיָה הָאָדָם תָּמִיד
בְּשִׂמְחָה, לֹא הָיָה חֶסֶר לוֹ שׁוֹם דְּבָר.
(אמרי-מוהרא"ש, חלק ב', סימן תתטו)

קוֹנְטֵרַס

מַרְבִּים בְּשִׂמְחָה

.א

חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (תְּעֻנִית כ.ט.): מִשְׁנַכְּנֵס אֶדָר "מַרְבִּים בְּשִׂמְחָה"; מֵהִי סִגְלַת חֹדֶשׁ אֶדָר? הַמֶּן-עֲמֵלֵק "הַפִּיל פּוֹר הוּא הַגּוֹרֵל" (אֶסְתֵר ט, כד), וְנִפְלַע עַל חֹדֶשׁ אֶדָר. הַמֶּן חָשַׁב שְׂמֵשָׁה רַבְּנוּ נִפְטָר בְּחֹדֶשׁ אֶדָר, וְאִזּוֹ יוֹכֵל לְהִתְגַּבֵּר עַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲבָל הוּא שָׂכַח שְׁבוּ בְּחֹדֶשׁ גַּם נוֹלַד מֹשֶׁה רַבְּנוּ (מִגְלָה יג:). חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (אָבוֹת א, א): מֹשֶׁה קִבֵּל תּוֹרָה מִסִּינִי, וּמִסְרָהּ לִיהוֹשֻׁעַ, וִיהוֹשֻׁעַ לְזִקְנִים, וְזִקְנִים לְנָבִיאִים, וְנָבִיאִים מִסְרוּהָ לְאַנְשֵׁי כְּנָסֵת הַגְּדוּלָּה; וְכֵן הוֹלְכֵת הַמְּסֻרַת מִדוֹר דוֹר עַד דוֹרוֹתֵינוּ אֵלּוּ. בְּכֹל דוֹר וְדוֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹלַח לָנוּ צְדִיקִים קְדוּשִׁים הַדְּבוּקִים בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, הַנִּקְרָאִים מֹשֶׁה, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב'), שֶׁכָּל צְדִיק וְצְדִיק נִקְרָא מֹשֶׁה, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (שִׁבְתָּ קא:): מֹשֶׁה שִׁפִּיר קְאָמְרַת; וְהִנֵּה מְלַחֶמֶת עֲמֵלֵק עַדִּין לֹא נִסְתִּימָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת יז, טז): "מְלַחֶמָה לְהַיִּי"ה

בְּעַמְלֵק מְדַר דִּר"; עַמְלֵק, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים
 (תַּנְחוּמָא חֲקַת יח), מֵעוֹלָם הִיְתָה רְצוּעַת מְרֻדוֹת לְיִשְׂרָאֵל;
 מֵאֲז שִׁיָּצְאוּ עִם יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, הִתְגַּבְּרָה קְלַפַּת עַמְלֵק
 עַל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. עַמְלֵ"ק בְּגִימְטְרִיָּה סַפ"ק, שְׂמֻכְנִיס
 סַפְקוֹת בְּאָדָם "הַיֵּשׁ הַיְי"ה בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין" (שְׁמוֹת יז, ז),
 וְזֶה כָּלֵל הַצָּרוֹת שְׁעוֹבֵר עַל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי כְּשֶׁאָדָם
 חֲזַק בְּאֱמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְיודֵעַ וְעַד, אֲשֶׁר דָּבַר
 גְּדוֹל וְדָבַר קָטָן אֵינוֹ נֶעֱשֶׂה מֵעֲצָמוֹ, אֲלֵא בְּהַשְׁגַּחַת
 הַמֶּאֱצִיל הָעֲלִיּוֹן, אֲזִי לֹא חָסֵר לוֹ מְאוּמָה; כִּי כָּל הַצָּרוֹת
 וְהַיִּסּוּרִים, הַמְרִירוֹת, הַהִרְפַּתְקָאוֹת וְהַדְּכָאוֹנוֹת שְׁעוֹבְרִים
 עַל בְּנֵי-אָדָם, הֵם רַק מִחֲמַת חֶסֶד חֶסֶד אֱמוּנָה, וְכַמוּבָא
 בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ז'), שְׁעָקֵר הַגְּלוּת
 זֶה רַק מִחֲמַת חֶסֶד אֱמוּנָה, כִּי כְּשֵׁי שֶׁלָּאָדָם אֱמוּנָה, הוּא
 דְּבוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵינְנוּ חֶסֶר דָּבַר, כְּמוֹ שְׁפַתוֹב
 (מְשָׁלִי כ, כח): "אִישׁ אֱמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת". אֲבָל כָּל הַצָּרוֹת
 שְׂאָדָם סוֹבֵל הֵן רַק מִחֲמַת הָעֵדֶר אֱמוּנָה; כִּי הַמֶּאֱמִין
 הָאֱמִתִּי, שְׂמֵאֱמִין שְׂדָבַר גְּדוֹל וְדָבַר קָטָן אֵינוֹ נֶעֱשֶׂה
 מֵעֲצָמוֹ, אֲלֵא בְּהַשְׁגַּחַת הַמֶּאֱצִיל הָעֲלִיּוֹן, שׁוּם דָּבַר לֹא
 יִשְׁבְּרוּ. וְזוֹ קְלַפַּת הַמֶּן-עַמְלֵק, שְׂרוּצָה לְהַשְׁכִּיחַ אֶת
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִיִּשְׂרָאֵל.

וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹלַח לָנוּ בְּכָל דוֹר וְדוֹר צְדִיקֵי
 הַדוֹר וּמְנַהֲיָגָיו, חֲכָמֵי הַתּוֹרָה, רָאשֵׁי יְשִׁיבוֹת, רָאשֵׁי

כוללים, הלומדים תורה עם עם ישראל, מלמדים אותם אמונה, מחזקים ומעודדים את נשמות ישראל, ובזה מוחים את המן-עמלק. ולכן חשב המן-עמלק שהוא יתגבר על נשמות ישראל בחדש הזה שנפטר בו משה, אבל שכח שמשה לא מת, אלא מסטרא דילן, כמובא (זהר ח"ב קעד:). ומה שאנו חושבים שמשה רבנו נסתלק, זה רק כשאנינו לומדים את התורה, אז נדמה כאלו משה מת, שזה היה חטא העגל, שאמרו (שמות לב, כג): "כי זה האיש משה לא ידענו מה היה לו". ולכן עשו את העגל, אשר גרם לנו את כל הצרות, כמאמרם ז"ל (עין סנהדרין קב:): אין לה צרה שלא יהיה בה מחטא העגל; כי ברגע שמפרידים בין נשמות ישראל לבין הקדוש-ברוך-הוא, זה נקרא חטא העגל. וכמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סב): ברגע שאדם מפריד את עצמו מהבורא יתברך שמו, ועושה מהסבה עקר — זה חטא העגל; כי עליו לדעת, אשר אין לו על מי להשען אלא על אבינו שבשמים. אין לנו בזה העולם רק הקדוש-ברוך-הוא, וכל צרכינו נבקש רק ממנו יתברך, ונבוא אליו יתברך בכל עת, ונבטח בו, אזי אנו נצולים מכל הצרות.

ולכן המן-עמלק חשב, שהנה בחדש אדר נסתלק משה, אזי תהיה מפלה לישראל, אבל הוא שכח, שמשה

רַבְּנוּ חַי, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (מִלְאָכֵי ג, כב): "זָכְרוּ תּוֹרַת מֹשֶׁה"; כָּל הַתּוֹרָה שְׁעַם יִשְׂרָאֵל לּוֹמְדִים — זֹה תּוֹרַת מֹשֶׁה, שְׁנִקְרָאת עַל שְׁמוֹ, עַל שֶׁמָּסַר נַפְשׁוֹ בְּעִבּוּר יִשְׂרָאֵל, בְּשָׂעָה שֶׁחָטְאוּ בְּחָטָא הָעֶגְלָה, וְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רָצָה לְמַחֲוֹתָם, מָסַר מֹשֶׁה נַפְשׁוֹ בְּעִבּוּרָם, וְאָמַר (שְׁמוֹת לב, לב): "מִחֲנִי נָא מִסְפָּרָךְ", תִּמְחַק אוֹתִי, אָבֵל לֹא אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל; כִּי הִצַּדִּיק הָאֱמֶת מוֹסֵר נַפְשׁוֹ בְּעִבּוּר עִם יִשְׂרָאֵל, מִחֲדִיר בָּהֶם אֲמוּנָה, מְחִזֵּק וּמְעוֹדֵד וּמְשִׂיחַ אוֹתָם, מְדוּבָבָם שְׂיַחְזְרוּ בְּתַשׁוּבָה. וְזֹאת הֵמֵן לֹא יָדַע, וְעַל-כֵּן הִיָּתָה מִפְּלִתוֹ דִּיקָא בְּחֻדְשׁ אֲדָר. וְלָכֵן מְשַׁנְכָּנס אֲדָר "מַרְבִּים בְּשִׂמְחָה", אֵין עוֹד שִׂמְחָה כְּשִׂמְחַת הָאֲמוּנָה, כְּשִׂיְהוּדֵי מְאֲמִין בְּבוֹרָא כָּל עוֹלָמִים, וְיוֹדַע שְׂאִין לוֹ בְּזֵה הָעוֹלָם רַק הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, וּמְכַל צָרָה שְׁעוֹבֶרֶת עָלָיו, וּמְכַל מְשִׁיבֵר וְצוֹקָה, הוּא בּוֹרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמְסַתֵּר בְּסִתְרֵי צֵל כְּנַפְיוֹ, זֶה הַשִּׂמְחָה הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר, וְזֶה מְחִיַּת הֵמֵן-עַמְלָק, שְׁנַעֲשִׂית בְּחֻדְשׁ אֲדָר.

וְלָכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכוֹת נח.): "לָךְ הַיּוֹ"ה הַמְּמַלְכָה" — זֶה מְלַחֲמַת עַמְלָק; בְּזֵה שְׁמַגְלִים אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְעַם יִשְׂרָאֵל, בְּזֵה שְׁמַחֲזִקִים וּמְעוֹדְדִים אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, בְּזֵה בְּעֶצְמוֹ נִמְחַק הֵמֵן-עַמְלָק, אֲשֶׁר כָּל קְלַפְתּוֹ לְהַכְנִיס סִפְקוֹת בְּנְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וּמֹשֶׁה רַבְּנוּ לָחַם אֵתוֹ, כְּמוֹ

שְׁכָתוֹב (שְׁמוֹת יז, ז): "וַיְדִי מִשֶּׁה כְּבָדִים, וַיִּקְחוּ אֶבֶן וַיִּשְׁימוּ תַחְתָּיו, וַיֵּשֶׁב עָלֶיהָ, וְאַהֲרֹן וְחֹר תָּמְכוּ בְיָדָיו, מִזֶּה אֶחָד וּמִזֶּה אֶחָד, וַיְהִי יָדָיו אֲמוּנָה עַד בֹּא הַשֶּׁמֶשׁ", אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (ראש השנה כט.): וְכִי יָדָיו שֶׁל מֹשֶׁה עוֹשׂוֹת מְלַחֲמָה אוֹ שׁוֹבְרוֹת מְלַחֲמָה? אֲלֵא בְזִמְן שִׁישְׂרָאֵל מִסְתַּכְּלִים כָּלִפֵּי מַעֲלָה וּמִשְׁעַבְדִּים לָבָם לְאַבְיָהֶם שְׁבַשְׁמִים — הָיוּ נוֹצְחִים. מֹשֶׁה רַבְּנוּ הַגְּבִיָּה יָדָיו, וְהִרְאָה לַעַם יִשְׂרָאֵל לְהַסְתַּכֵּל רַק כָּלִפֵּי מַעֲלָה, שְׁנִדַּע אֲשֶׁר אֵין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-יָדֵי-זֶה זָכִינוּ לְמַחֲוֹת אֶת הַזְּמַן-עֲמֹלָק. "אַהֲרֹן וְחֹר תָּמְכוּ בְיָדָיו, מִזֶּה אֶחָד וּמִזֶּה אֶחָד", מֹשֶׁה רַבְּנוּ גָּלָה שְׁלֵאִיזָה צַד שֶׁנִּפְנָה, נִמְצָא רַק אֶחָד — אֶחָדוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, "מִזֶּה אֶחָד וּמִזֶּה אֶחָד", מֶה שָׂרָק יַעֲבֹר עָלֵינוּ, צָרִיכִים לְפָנוֹת רַק אֶל אֶחָד — אֶחָדוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ. אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד'): אֶחָד גִּימְטְרִיָּה אֶהְבֶּה; מֵאֵין אֲנִי יוֹדֵעַ, שֵׁישׁ לְאָדָם אֲמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהוּא דְבוּק בְּאֶחָד — אֶחָדוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ? כְּשֵׁישׁ לוֹ אֶהְבֵּת יִשְׂרָאֵל, וְאוֹהֵב אֶת כָּל יְהוּדִי, וְעַז רְצוֹנוֹ וְחִפְצוֹ לַעֲזֹר לְכָל אֶחָד, זֶה סִימָן שֶׁהוּא אוֹחֵז בְּאֶחָדוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ. אֲבָל אִם יֵשׁ לְאָדָם אִיזוֹ שֶׁנֶּאֱהָ אוֹ קִנְיָה כָּלִפֵּי הַזִּילָת, אוֹ גּוֹנֵב וְגוֹזֵל מִחֲבֵרוֹ, צָרִיכִים לְדַעַת שֶׁאָדָם זֶה כּוֹפֵר בְּעַקְרָא, כִּי אֵין זֶה עוֹלָה בְּקִנְיָה אֶחָד; אִם אָדָם אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, סִימָן שֶׁאֵינוֹ אוֹהֵב, כְּבִיכּוֹל, אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-

הוא, אלא כּוֹפֵר בְּעֵקֶר הוּא, אִם אָדָם עֲשֶׂה עוֹל לזוּלָתוֹ, גּוֹזֵל אוֹתוֹ, אוֹ הַלְבִּינוּ בְּרַבִּים וּכְדוּמָה, אֵין לוֹ חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא, אֵין לוֹ חֵלֶק בְּאַלְקֵי יִשְׂרָאֵל. וְלָכֵן מְצִינוּ שְׁהֶמֶן-עֲמֵלֶק אָמַר (אֶסְתֵּר ג, ח): "יִשְׁנוּ עִם מַפְזָר וּמַפְרָד בֵּין הָעַמִּים", כָּל הַכַּח שֶׁל הֶמֶן-עֲמֵלֶק, שֶׁשָּׂרוּ הוּא הַסֵּמ"ךְ-מ"ם — 'הַפְּרָד וּמִשְׁל', לְהַפְרִיד בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, לְעֲשׂוֹת פְּרוּדִים בֵּינֵיהֶם, שֶׁיְהִיוּ מַחְלוּקוֹת וּמְרִיבוֹת בֵּינֵיהֶם, שֶׁתְּהִיָּה גּוֹזְעֵנוֹת בֵּינֵיהֶם, שֶׁאֶחָד לֹא יִבִּין אֶת הַשְּׂנִי, זֹו קְלַפֵּת הֶמֶן-עֲמֵלֶק.

אָבֵל אֶסְתֵּר, הַמְרַמְזֵת עַל הַסְּתֵרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסְּתֵרָה, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (חֵלֶין קִלְט:): אֶסְתֵּר מִן הַתּוֹרָה מִנִּין? שְׁנֵאֲמַר (דְּבָרִים לֹא, יח): "וְאֲנֹכִי הַסְּתֵר אֶסְתִּיר פָּנַי", אֶפְלוּ בְּתוֹךְ הַהַסְּתֵרָה שֶׁיֵּשׁ בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הִיא אוֹמֶרֶת לְמַרְדְּכָי הַצְּדִיק: "לֵךְ כֹּנֵס אֶת כָּל הַיְהוּדִים", הֵינוּ אִם אָנוּ רוֹצִים לְצֵאת מִהַגְּלוּת הַמֶּרָה שֶׁאָנוּ נִמְצָאִים בָּהּ, שְׂזֵה "וְאֲנֹכִי הַסְּתֵר אֶסְתִּיר פָּנַי בַּיּוֹם הַהוּא", יִשְׁנֵה הַסְּתֵרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסְּתֵרָה, הָעֵצָה — לְהִתְאַחַד יַחַד, שֶׁבִּנֵי יִשְׂרָאֵל יֵאָהְבוּ זֶה אֶת זֶה, וְיִכְבְּדוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ, שֶׁנִּשְׂרֹף כְּבָר אֶת הַשְּׂנֵאת חֲנָם, אֶת הַגּוֹזְעֵנוֹת הָאֲרוּרָה וְנִתְאַחַד יַחַד, שֶׁנִּאֶחָה אֶת כָּל הַקְּרָעִים שֶׁבִּינֵינוּ, נְסַלֵּק אֶת כָּל הָאֵי הַבְּנוֹת שֶׁבִּינֵינוּ, דִּיקָא עַל-יְדֵי-זֵה אָנוּ יְכוּלִים לְהַגְּאֵל.

וּמְרַדְּכֵי הַצַּדִּיק, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְגֵלָה יג.),
 שֶׁנִּקְרָא אִישׁ יְהוּדִי — עַל שֵׁם שֶׁכָּפַר בַּעֲבוּדָה זָרָה, הוּא
 פָּרַסָם וְגָלָה אֶת הָאֱמוּנָה בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְדִיָּקָא
 עַל-יְדֵי-זֶה הִכְנִיעוּ אֶת הָמֶן-עַמְלֶק, עַד שֶׁתְּלוּהוּ עַל עֵץ.
 וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (חֲלִין קַלֵּט:): הָמֶן מִן הַתּוֹרָה
 — מַנִּין? שְׁנֵאמַר (בְּרַאשֵׁית ג, יא): "הָמֶן הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ
 לְבַלְתִּי אֲכוֹל אֶכְלֶת"; הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בָּרָא אֶת הָאָדָם,
 כְּדֵי שְׂיִזְכֶּה לְהַפְּרֹד (עֵין זֹהַר בֵּא מ.ב.), בְּגִין דִּישְׁתַּמּוּדְעוּן לֵיהּ,
 שְׂזֶה עֵץ הַחַיִּים, אִם אָדָם זֹכֶה וּמִבְטֵל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵל
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְיוֹדֵעַ וְעַד אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵּךְ
 כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכֹל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, אֲזִי הוּא חַי לְעוֹלָם.
 וְכַמוּכָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"א):
 כְּשֶׁאָדָם מֵאֲמִין בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְיוֹדֵעַ וְעַד אֲשֶׁר אֵין
 בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵּךְ, אֲזִי אֵין הַפְּרֵשׁ אֶצְלוֹ בֵּין חַיִּים לְמִיתָה,
 הוּא תָּמִיד דְּבוּק בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֶלָּא שֶׁעַכְשָׁו הוּא
 מְלַבֵּשׁ בְּלָבוּשׁ גַּשְׁמִי וְחֲמָרִי, וּמַכִּיר אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, וְאַחֲר־כֵּן כְּשִׁיוֹצֵא מִזֶּה הָעוֹלָם, הוּא מַפְשִׁיט אֶת
 הַגּוּף הַגַּשְׁמִי וְהַחֲמָרִי, וְגַם-כֵּן מַכִּיר אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, וְאֵין אֶצְלוֹ הַפְּרֵשׁ בֵּין עַכְשָׁו לְאַחֲר־כֵּן, תָּמִיד הוּא
 מַכִּיר אֶת הַבוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ שְׁמוֹ! זֶה נִקְרָא עֵץ הַחַיִּים וְחַי
 לְעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים ל"ב, מ): "כִּי אֲשָׂא אֶל שָׁמַיִם
 יְדִי, וְאָמַרְתִּי חַי אֲנֹכִי לְעוֹלָם", בְּרַגְעַ שֶׁאָדָם מַגְבִּיהַ יְדָיו
 רַק אֶל הַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ, וְיוֹדֵעַ שֶׁאֵין לוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם אֶף אֶחָד

רק הקדוש־ברוך־הוא, זה נקרא עץ החיים, וחי לעולם. אבל ברגע שאדם טועם מעץ הדעת טוב ורע, עושה הפרש בין טוב לרע, הינו "עכשו טוב לי, עכשו רע לי", זה נקרא עץ הדעת טוב ורע, זה מה שעוקר אותו, ומשם באים כל הספקות והבלבולים והחלישות הדעת שיש לו. ולכן 'המן מן התורה מנין?' שנאמר: "המן העץ" — זה עץ הדעת טוב ורע, שמשם באים כל הספקות, שזה ספ"ק גימטריה עמ"ל"ק. ולכן הצדיק האמת שנקרא מרדכי, הוא לוחם עם המן־עמ"ל"ק. ואומרים חכמינו הקדושים (חליץ קלט:): מרדכי מן התורה מנין? שנאמר (שמות ל, כג): "מר דרור", לשון צפור דרור. אומרים חכמינו הקדושים (שבת קו:): למה נקרא שמה צפור דרור? שדרה בבית כבשדה, בן חורין אמת, מרדכי הוא איש יהודי המגלה את הקדוש־ברוך־הוא לכלם. וברגע שאדם בעל אמונה, הוא בן חורין, שיוצא מגלותו.

ולכן דיקא עכשו בחדש אדר, עלינו לראות להרבות בשמחה, אשר אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן י'): כשיהודים רוקדים בשמחה ומוחאים כף אל כף בשמחה, על־ידי־זה ממתיקים את הדין. כל הצרות והיסורים שאנו עוברים לאחרונה, זה רק מחמת חסרון אמונה, כי אם היינו מתאחדים יחד באחדותו יתברך, באמונה ברוחה ומזככת, ומגלים ומפרסמים לכלם את

הַאִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְהֵינּוּ אוֹהֲבִים זֶה אֶת זֶה, וּמְרַבִּים אֶהְבֵּת יִשְׂרָאֵל, וְעוֹקְרִים שְׂנֵאת חֲנָם, וּמִי שֶׁגָּזַל וְעָשָׂק מִמוֹן מִבְּנֵי-אָדָם, הִזָּה מְשִׁיב גְּזֻלְתּוֹ וְשָׁב בְּתִשׁוּבָה, אֲזִי מִיָּד הֵינּוּ נִגְאָלִים, כִּי כָּל הַצְּרוֹת הֵן רַק מַחֲמַת הַפְּרוּדִים שֵׁשׁ בֵּינֵינוּ, שֶׁזֶּה אֲשֶׁר מִגְּבִיר אֶת הַמֶּן-עַמְּלֵק שֶׁאָמַר: "יִשְׁנֹו עִם מִפְּזָר וּמִפְּרָד" וְגו'. לֹא-כֵן אִם אָנוּ נִתְאַחַד יַחַד, עַל-יְדֵי-זֶה נִהְיֶה עִם אֶחָד דְּבָקִים בְּאַחֲדוּתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְדָבָר זֶה אָנוּ צְרִיכִים עֲכָשׁוּ בְּחֻדֶּשׁ אֲדָר — לְהִרְבּוֹת בְּשִׂמְחָה, לְשִׂמַּח אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, לְחִזְק וּלְעוֹדֵד אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, כִּי לְדַאֲבוּנֵנוּ עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד כָּל מֵינֵי מְרִירוֹת וְהִרְפָּתָקָאוֹת, כָּל מֵינֵי יְסוּרִים וְחוֹבוֹת, וְאִם אָדָם זוֹכֶה לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד, וּמְחַזֵּק גַּם אֶת זוּלָתוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מִקְרָב אֶת הַגְּאֻלָּה. וְלָכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹתֵר, חֶלֶק א', סִימָן קו) עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים מֵא, א): "אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל דָּל", אֲשֶׁרִי אָדָם הַמְּכַנִּים שֶׁכָּל בְּדֵל, וְאִין שֶׁכָּל גְּדוֹל יוֹתֵר מִזֶּה שֶׁמְכַנִּיסִים בְּאָדָם אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (דְּבָרִים ד, לה): "אֶתָּה הִרְאֵתָ לְדַעַת כִּי הוֹי"ה אֱלֻקִּים אִין עוֹד מְלֻבְדוֹ", בְּרַגַע שֶׁאָדָם חָזַק בְּדַעַת הַזוֹ, שֶׁאִין בְּלַעֲדוֹ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, אֲזִי נִגְאָל מִכָּל צְרוּתָיו. וְלָכֵן זוֹ צְרִיכָה לְהִיֹּת עֲבוֹדָתָנוּ בְּחֻדֶּשׁ אֲדָר — לְהִרְבּוֹת בְּשִׂמְחָה, לְשִׂמַּח אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּלְהַכְנִיסֵן תַּחַת כַּנְּפֵי הַשְּׂכִינָה. וְעַלֵּינוּ לְעוֹרֵר אֶת אַחֲיֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁיִּכְנִיסוּ אֶת יְלָדֵיהֶם בְּחֻנוּף תּוֹרְנֵי, הֵן הַבָּנִים שֶׁיִּלְמְדוּ בְּתִלְמוּד

תּוֹרָה, וְהֵן הַבְּנוֹת שֶׁתְּלַמְדָנָה בְּבֵית-סֵפֶר שְׁלוֹמְדִים שָׁם
 אָמוּנָה וְקִיּוּם הַמְצוּוֹת, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְהַתְגַּבֵּר
 עַל כָּל הָאוֹיְבִים, כִּי כְּשֶׁמְחַנְכִים אֶת הַיְלָדִים לְתוֹרָה
 וְאָמוּנָה, אֲזִי "מִפִּי עוֹלָלִים וְיוֹנְקִים יִסְדֶּת עֵז" (תהלים ח, ג),
 כְּשֶׁמְלַמְדִים אֶת הַיְלָדִים אָמוּנָה, בְּזֶה מִתְחַזְּקִים לְהַמְשִׁיךְ
 אֶת שְׂרִשְׁרַת הַזֵּהָב שֶׁל עִם יִשְׂרָאֵל מֵאֵז שֶׁקִּבְּלָנוּ אֶת
 הַתּוֹרָה בְּהַר סִינַי. וְלָכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שֵׁבַת
 פ.ח.) עַל הַפְּסוּק (אֶסְתֵּר ט, כז): "קִיְמוּ וְקִבְּלוּ" — קִיְמוּ מֵהַ
 שֶׁקִּבְּלוּ כָּבֵר, שְׁגַם בַּחֲדָשׁ אֲדָר הֵיטָה קִבְּלַת הַתּוֹרָה. וְכֵן
 מְצִינּוּ בְּמֵאֲמָרָם ז"ל (רש"י שְׁמוֹת יט, ב), שֶׁלְּפָנֵי קִבְּלַת הַתּוֹרָה
 הָיוּ עִם יִשְׂרָאֵל מְסַכְּסְכִים זֶה עִם זֶה, כִּיּוֹן שֶׁהִגִּיעוּ לְהַר
 סִינַי, "וַיַּחֲזֵן שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הַהָר" (שם), שֶׁנִּתְאַחֲדוּ יַחַד
 כְּאִישׁ אֶחָד בְּלֵב אֶחָד, וְכִף קִבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה. וְלָכֵן גַּם
 עַכְשָׁיו בַּחֲדָשׁ אֲדָר, שְׁמֵרְבִים בּוֹ בְּשִׂמְחָה, עֲלִינוּ לְהִתְאַחֵד
 יַחַד וְלֶאֱהָב זֶה אֶת זֶה, וְלִדְוֹן זֶה אֶת זֶה לְכַף זְכוּת, וּמִי
 שִׁיּוֹדֵעַ שֶׁעָשָׂה עוֹל לְשָׁנִי, שְׂיִבְקֵשׁ סְלִיחָה וַיִּפְּסוּ, וּבִפְרָט
 מִי שֶׁפָּגַם בְּחֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל, צְדִיקֵי הַדּוֹר, וְנִפְגְּמָה אֶצְלוֹ
 אָמוּנַת חֲכָמִים, עַכְשָׁיו הוּא הַזְּמַן לְתַקֵּן זֹאת. וּבְזְכוּת
 שֶׁנִּתְאַחֲדוּ יַחַד וְנֶאֱהָב זֶה אֶת זֶה, וְנִרְבְּה בְּשִׂמְחָה, וְנִגְלֶה
 וְנִפְרָסֵם אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, יִפְּל פֶּתַח עַל כָּל אָמוּת
 הָעוֹלָם, וְלֹא יִגְעוּ בְּשׁוּם בַּר יִשְׂרָאֵל, וְאָנוּ נִגְאָל גְּאֻלָּה
 שְׁלֵמָה בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ, אֲשֶׁר עַקֵּר הַשִּׂמְחָה הִיא הַגְּאֻלָּה.

ב.

חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (תַּעֲנִית כַּט): מִשְׁנַכְנֵס אֲדָר
 "מְרַבֵּים בְּשִׂמְחָה"; עָלֵינוּ לְהִתְבוּנָן מֵהִי גְדֵלַת חֹדֶשׁ אֲדָר,
 שְׁצָרִיכִים כָּל־כָּף לְשִׂמְחָה בּוֹ? אֵלָּא אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
 הִקְדוּשִׁים (שׁוֹחֵר טוֹב תְּהִלִּים ב'): הֶמֶן אָמַר, שׁוֹטֵה הָיָה פְּרַעֲהַ
 שָׁאֵמַר (שְׁמוֹת א, כב): "כָּל הַיָּבֵן הַיְלֹוד" וְגו' "וְכָל הַבַּת
 תְּחִיּוֹן", וְלֹא הָיָה יוֹדֵעַ, שֶׁהַבְּנוֹת נִשְׂאוֹת לְאַחֲרִים, וְהֵן
 פְּרוֹת וְרְבוֹת, אֲבָל אֲנִי אֵינִי עוֹשֶׂה כֵן, אֵלָּא (אֶסְתֵּר ג, יג):
 "לְהַשְׁמִיד, לְהַרְגַּ וּלְאַבֵּד אֶת כָּל הַיְהוּדִים", וְאַף גּוֹג
 וּמִגּוֹג עֲתִיד לֹאמַר כֵּן, שׁוֹטִים הָיוּ הֶרָאשׁוֹנִים שֶׁהָיוּ
 מִתְּעַקְּפִין בְּעֵצוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְלֹא הָיוּ יוֹדְעִין שֶׁיֵּשׁ לָהֶם
 פְּטָרוֹן בְּשָׂמַיִם, אֲבָל אֲנִי אֵינִי עוֹשֶׂה כֵן, אֵלָּא בַּתְּחִלָּה אֲנִי
 מִזְדַּוֵּג לְפִטְרוֹנִם, וְאַחֲר־כֵּן אֲנִי חוֹזֵר עַל יִשְׂרָאֵל, הֲדָא
 הוּא דְכֻתִּיב (תְּהִלִּים ב, ב): "יִתְיַצְּבוּ מַלְכֵי אֶרֶץ וְרוֹזְנִים נוֹסְדוּ
 יַחַד עַל הַהוֹי"ה וְעַל מְשִׁיחוֹ", וְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹמֵר
 לָהֶם: רְשָׁעִים, עָלֵי אַתֶּם בָּאִים לְהַזְדַּוֵּג?! כִּמָּה גְדוּדִים
 יֵשׁ לִי לְפָנַי, כִּמָּה שְׂרָפִים וּבְרָקִים וּלְפִידִים וּמְלֶאכִים יֵשׁ
 לִי לְפָנַי, וְאֲנִי יוֹצֵא עִמָּהֶם וְעוֹשֶׂה מְלַחְמָה עִמָּהֶם, הֲדָא
 הוּא דְכֻתִּיב (יִשְׁעִיָּה מֵב, יג): "הַהוֹי"ה כְּגִבּוֹר יֹצֵא כְּאִישׁ
 מְלַחְמוֹת", וְכֻתִּיב (זְכַרְיָה יד, ג): "וְיֹצֵא הַהוֹי"ה וְנִלְחַם בַּגּוֹיִם
 הָהֵם", מֵה כְּתִיב שֵׁם (פְּסוּק ט): "וְהָיָה הַהוֹי"ה לְמֶלֶךְ עַל
 כָּל הָאָרֶץ". וְהִנֵּה בְּחֹדֶשׁ אֲדָר אַז נוֹלַד מֹשֶׁה מוֹשִׁיעַן שֶׁל
 יִשְׂרָאֵל, וְהֵם אֵינָם יוֹדְעִים שֶׁמֹּשֶׁה רִבְּנוּ הָיָה לְמַעְלָה

מֵהִטְבַּע וּמִקְרָה וּמִזָּל, וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְכַנֵּיעַ אוֹתָם, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (תְּנַחֲמָא בְּשַׁלַּח), שֶׁהֵיוּ מְחַשְׁבִּים אֶת הַשְּׁעוֹת בְּאַסְטְרוֹלוֹגְיָה, מָה עָשָׂה מֹשֶׁה? הֶעֱמִיד גַּלְגַּל חֲמָה וּלְבָנָה, וְעָרַב אֶת שְׁעוֹתֶיהֶן, שֶׁנֶּאֱמַר (חֲבִקוּק ג, יא): "שֶׁמֶשׁ יָרַח עָמַד זְבֻלָּה" וְגו'; כִּי עָמַל"ק גִּימְטְרִיָּה סִפִּ"ק, וּמְכַנֵּים סִפְקוֹת בְּאָדָם (שְׁמוֹת יז, ז): "הַיֵּשׁ הַיּוֹ"ה בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין", וּמֹשֶׁה רַבְּנוּ הִרְאָה לְכֻלָּם אֶת אֲמִתּוֹת מְצִיאוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁהִטְבַּע וְהִמְזִל מְשַׁעֲבָדִים תַּחַת יַד הַצְּדִיקִים, וּבְזֶה מְכַנֵּיעִים אֶת עַמְּלָק.

כִּי בְּאֲמַת עֶקֶר הַלִּיצְנוּת בָּאָה מֵעַמְּלָק, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (שׁוֹחֵר טוֹב, תְּהִלִּים קיא): "לֶץ תִּפְּהָ" — זֶה עַמְּלָק. כִּי כָּל כַּח הַטְּמָאָה שֶׁל עַמְּלָק, זֶה הַלִּיצְנוּת, שֶׁמִּתְלוּצֵץ, כְּבִיכּוֹל, מִפְּנֵי יִתְבָּרַךְ. וְלָכֵן (שְׁמוֹת יז, טז): "מִלְחָמָה לְהַיּוֹ"ה בְּעַמְּלָק מִדֶּר דֶּר", כִּי כָּל כַּח הַטְּמָאָה שֶׁל עַמְּלָק זֶה לִיצְנוּת, שֶׁמְכַנֵּים בְּאָדָם לִיצְנוּת כְּלָפִי מַעֲלָה, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, שְׁזוֹ קִלְפַת טְמֵאת הָעֶרְב־רַב, שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל סָבְלוּ מֵהֶם מְאֹד הָיוּ לְגוֹי, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת יב, לח): "וְגַם עֶרְב־רַב עָלָה עִמָּהֶם", וְאָמְרוּ (תְּקוּנַי-זֶהר, תְּקוּן סט) עֶרְב־רַב דְּאֵנוּן מְעַרְבִין בְּיִשְׂרָאֵל דְּאֵתְמַר בְּהוּן (יִשְׁעִיָּה א, ד): "הוֹי גּוֹי חוּטָא", דְּאֵינוּן "זֶרַע מְרַעִים בְּנִים מְשַׁחִיתִים" וְכוּ', וְאָמְרוּ (שְׁמוֹת לב, ד): "אֵלֶּה אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל" לְעַגְלָא; וְכֵן זֶה־מִתָּם שֶׁל הָעֶרְב־רַב שֶׁנִּתְעַרְבוּ בְּנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּמִשְׁפַּח כָּל הַדּוֹרוֹת,

הם קלפת הליצנות, שמתלווצים מכל דבר שבקדשה, בפרט עכשו בסוף ימי הגלות, שעמלק והסטרא אחרא והערב-רב רואים שהנה הגיע סופם, ולכן הם מתגברים ביותר שאת וביתר עז וביתר כח, כדרך שני אנשים שרבים ביניהם, וכשאחד רואה שחברו יפילו, אז הוא מתגבר בכל כחו, והוא מנסה להפיל את חברו. כמו-כן עכשו כשאנו עומדים להגאל, אזי הערב-רב רואים שהנה הסוף שלהם בא, ולכן הם מתפשטים ביותר ומתלווצים מכל הקדוש לעם ישראל, והם מעבירים על הדת מליונים מאחינו בני ישראל, ומהם באים כל הצרות והיסורים שבני ישראל סובלים, כי מרגישים, אשר הנה סופם בא, ולכן הם מתגברים ביותר. ואי אפשר להכניעם, אלא על-ידי עזות דקדשה, שלזה זוכים על-ידי שמחה. כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוה"ר, חלק א', סימן כב), שעל-ידי תקף השמחה זוכים לעזות ולעקשנות דקדשה, וזה מה שמוחה את עמלק, ולכן שמח"ה אותיות שמחה, על שם (דברים כה, יט): "תמחה את זכר עמלק מתחת השמים"; ולכן עקר מחית עמלק הוא דיקא על-ידי שמחה.

ובשביל זה אמרו חכמינו הקדושים (תענית כט): משנכנס אדר "מרבבים בשמחה", כי דיקא בחדש אדר, רצה המן-עמלק להתגבר על עם ישראל, כי חשב

שְׁבַח־דָּשׁ הַזֶּה נִסְתַּלַּק מִשָּׁה, אֲבָל הוּא לֹא יָדַע שְׂדֵי־קָא
 בַּחֲדָשׁ הַזֶּה נּוֹלַד מִשָּׁה, וּמִשָּׁה רַבְּנוּ הוֹרִיד לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה
 וְנִקְרְאתָ עַל שְׁמוֹ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מְלָאכִי ג, כב): "זְכֹרוּ תּוֹרַת
 מִשָּׁה". וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שׁוּחַר טוֹב, תְּהִלִּים א'), שֶׁהָרִי
 הַתּוֹרָה שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים יט, ח):
 "תּוֹרַת הַיְיָ הִיא תְּמִימָה", וְעָלָה מִשָּׁה לְמָרוֹם, וְעָשָׂה שָׁם
 אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה, וְנָתַן נַפְשׁוֹ עָלֶיהָ, לְפִיכֹן
 נִקְרְאתָ עַל שְׁמוֹ; וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים עַל חֲדָשׁ אֲדָר
 (שַׁבַּת פּ.ח.): "קִיְמוּ וְקַבְּלוּ הַיְהוּדִים" — קִיְמוּ מֵה שֶׁקַּבְּלוּ
 כְּבָר; כִּי אַז בַּחֲדָשׁ אֲדָר, יוֹם שֶׁנִּסְתַּלַּק מִשָּׁה, בּוֹ בַּיּוֹם גַּם
 נּוֹלַד, וּכְמוֹ שֶׁהוּא הוֹרִיד לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, כְּמוֹ-כֵן בֵּימֵי
 אַחֲשׁוּרוּשׁ, שֶׁהִתְגַּבֵּר אַז הָמֶן-עֲמֶלֶק עַל נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל,
 חִזְרוּ וְקַבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה מִחֲדָשׁ, וּבָזָה מָחוּ אֶת זִכְר
 הָמֶן-עֲמֶלֶק. וּכְמוֹ-כֵן עֲכָשׁוּ בַּחֲדָשׁ אֲדָר "מַרְבִּין
 בְּשִׂמְחָה" דִּיקָא, כִּי הָעֶרְב־רַב שֶׁהֵם מִסְטָרָא דְעֲמֶלֶק,
 רוֹצִים לְהִתְפַּשֵּׁט עַל נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַלֵּינוּ לְצֵאת נִגְדָם
 בְּכָל הַכַּח. וְעַקֵּר הַכַּח צְרִיכִים בְּעֵנִין הַפְּצַת מַעֲיִנוֹת
 הַחֲכָמָה חוּצָה, לְגִלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוֹתוֹ
 יְתִבְרֹךְ בְּגִלּוּי רַב וְנוֹרָא מְאֹד, וְלִקְרַב אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
 אֵלָיו יְתִבְרֹךְ וּלְלַמְּדֵם תּוֹרָה, כִּי רַבִּם כְּכֹלֵם הֵם תֵּינוּקוֹת
 שֶׁנִּשְׁבּוּ, שְׁלֹא קַבְּלוּ חֲנוּף תּוֹרְנִי, וְעַל-כֵּן דִּיקָא בַּחֲדָשׁ
 אֲדָר, צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בִּיתֵר שְׂאת וּבִיתֵר עֵז, וּלְהִיּוֹת רַק
 בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וּבָזָה מְכַנְיַעִים אֶת הָעֶרְב־רַב, כְּמֵאֲמַר

הַבַּעַל-שֵׁם טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי"ע: סְגָלָה לְרַשְׁעִים לֹא לַפְּחַד מֵהֶם; כִּי עֵקֶר כַּחַם הַטָּמֵא — רַק לְהַכְנִיס אֶת הָאָדָם בְּפַחַדִּים, וְעַל-יַדֵּיזָה מִתְחִילִים לַפְּחַד מֵהֶם, וּבְזֶה הֵם מִתְגַּבְּרִים עַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְלָכֵן צְרִיכִים לְהַרְבּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְדִיקָא עַל-יַדֵּי שִׁמְחָה מְכַנְיַעִים אוֹתָם לְגַמְרֵי. וְזֶה עֵקֶר הַתְּקוּן שֶׁל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל — לְהַתְּגַבֵּר בִּיתֵר שְׂאֵת וּבִיתֵר עַז בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, שְׂזֶה מְכַנְיַס בְּלֵב עֲזוּת וְעִקְשָׁנוּת דְּקִדְשָׁה, וְלֹא מְפַחַדִּים מִהָעֶרְב-רַב, שֶׁכָּל כַּחַם הוּא רַק מִהַטָּמֵא הַנִּקְרָא יִלְלָה, כַּמּוּבָא (תְּקוּנַיִזְהַר, תְּקוּן כ"א): לִילִי"ת דְּאִיְהִי עֶרְב-רַב; שְׁהֵם מְכַנְיַסִּים עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וְדַכְאוֹן בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמֵיֵאֲשִׁים אוֹתָם מִהַגְּאֵלָה, כִּי הֵם כּוֹפְרִים לְגַמְרֵי. וְעַל-יַדֵּי תִקְוָה הַשִּׁמְחָה, שְׂבַנֵּי יִשְׂרָאֵל שְׂמֵחִים וְעַלִּיזִים, בְּזֶה מְכַנְיַעִים אוֹתָם לְגַמְרֵי; כִּי בְּאֵמֶת הַסְּטָרָא אַחְרָא, שְׁהֵם הָעֶרְב-רַב, אֵינָם יְכוּלִים לְהִבִּין אֵיךְ נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שְׂמֵחִים בְּקִיּוּם הַמְּצוּוֹת, כִּי הֵם תּוֹלִים בּוּקִי וּסְרוּקִי, כְּאִלוּ הַמְּצוּוֹת הֵן כְּדִי לְאַחַד אֶת הָעַם, וְהֵנָּה כְּשֵׁרוּאִים שְׂנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שְׂמֵחִים וְעַלִּיזִים, אֲזִי אֵינָם יְכוּלִים לְהִבִּין עַל מַה וְלָמָּה שְׂמֵחִים. וּבְאֵמֶת דִּיקָא עַל-יַדֵּי הַשִּׁמְחָה, בְּזֶה מְבַטְלִים אוֹתָם לְגַמְרֵי. וְלָכֵן אֲשֶׁרִי מִי שְׂמֵחֵזֵק אֶת עֲצָמוֹ בְּעֵתִים הַלְלוּ לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה, וּבְזֶה בְּעֲצָמוֹ מְכַנְיַעִים אֶת הָעֶרְב-רַב, כִּי הֵם אֵינָם יְכוּלִים לְהִבִּין מַה זֶה הַשִּׁמְחָה, וּבְפֶרֶט מַה זֶה שְׂמֵחַת הַמְּצוּוֹת, וְלָכֵן צְרִיכִים דִּיקָא עַכְשָׁו

בְּחֹדֶשׁ אֲדָר, שָׁבוּ מֵרַבִּים בְּשִׁמְחָה, לְשִׁמַּח אֶת נַשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל בְּכָל מִיּוֹנֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וּבְזָכוֹת הַשִּׁמְחָה
 שֶׁשִּׁמְּחִים אֶת כָּל הַשְּׁבוּרִים וְהַמֵּיֵאֲשִׁים מַחֲיִיָּהֶם, נִזְכָּה
 לְהַגְאֵל גְּאֻלַּת עוֹלָם. וּבְזֶה תְּלוּיָהּ כָּל גְּאֻלַּתֵּנוּ; כִּי עַקֵּר
 הַגְּאֻלָּה תִּהְיֶה עַל־יְדֵי שִׁמְחָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִשְׁעִיָּה נה, יב):
 "כִּי בְּשִׁמְחָה תִּצְאוּ", וּמוּבָא (זֵהר וּיְקָרָא ח:): שִׁמְחָה דָּא
 כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל וְשִׁמְחָה הָא אִוְקְמוּהָ, כְּדַכְתִּיב: "כִּי
 בְּשִׁמְחָה תִּצְאוּ" וְגו'. וְזִמְיִין יִשְׂרָאֵל לְנַפְקָא מִן גְּלוּתָא
 בְּהַאי שִׁמְחָה, וּמֵאֵן אִיהִי כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל. וְעַל דָּא "עֲבֹדוּ
 אֶת הַיְיָ" הַבְּשִׁמְחָה"; וְכִפִּי תִקְרָה הַשִּׁמְחָה, שֶׁנִּשְׁמַח אֶת
 עַצְמֵנוּ וְאֶת כָּל נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עַל־יְדֵי־זֶה דִּיקָא נִזְכָּה
 לְהַכְנִיעַ אֶת הָעֶרְב־רַב, שֶׁהֵם מְסֻטְרָא דְעַמְלָק, וְיִתְבַטְּלוּ
 לְגַמְרִי, וְיִקָּיִם (זְכַרְיָה יג, ב): "וְאֶת רוּחַ הַטְּמָאָה אֲעֵבִיר מִן
 הָאָרֶץ". וְאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (זֵהר בְּרֵאשִׁית נד): כְּגִין כְּףֵי
 בְּעֵי בַר נֶשׁ לְאַסְתְּמָרָא בְּכָל סְטְרוֹי מְסֻטְרָא דִּהַאי חוּיָא
 בִּישָׂא דְלֵא יִשְׁלוּט עֲלוּי [אַדָם צְרִיף לְשִׁמּוֹר מִהֲנַחֵשׁ
 הַקְּדָמוֹנִי שֶׁמְכַנִּים כְּפִירוֹת בְּאַדָם, שֶׁמִּשָּׁם נִמְשַׁכְת
 הַטְּמָאָה וְהַזְהָמָה], וְזִמְיִין קַדְשָׁא בְּרִיף הוּא לְעֵלְמָא דְאִתִּי
 לְאַעְבְּרָא לִיָּה מְעֵלְמָא [וְעַתִּיד הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא
 לְהַעְבִּירוֹ מִן הָעוֹלָם]. הֵדָא הוּא דְכְתִיב (זְכַרְיָה יג, ב): "וְאֶת
 רוּחַ הַטְּמָאָה אֲעֵבִיר מִן הָאָרֶץ", וְכַדִּין כְּתִיב (יִשְׁעִיָּה כה):
 "בְּלַע הַמּוֹת לְנֹצֶחַ" וְגו'.